

Stockholms kommun

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Kungsholmens Västra gymnasium
Stockholms kommun

Tillsyn i Kungsholmens Västra gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av de skolenheter vid Bromma gymnasium, Kungsholmens västra gymnasium och S:t Eriks gymnasium som tagit emot program och elever från Ross Tensta gymnasium. Skolinspektionen har vid dessa tillsynsbesök fokuserat utredning kring huvudmannens och skolornas ansvarstagande av skolsituationen för dessa elever.

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Ross Tensta gymnasium i Stockholms kommun under december 2015. Den 1 februari 2016 beslutade Skolinspektionen att förelägga Stockholms kommun vid vite att åtgärda omfattande brister i verksamheten vid Ross Tensta gymnasium. Stockholms kommun skulle senast den 15 augusti 2016 redovisa för Skolinspektionen vilka åtgärder kommunen vidtagit för att avhjälpa konstaterade brister i verksamheten. Stockholms kommun beskrev i redovisningen den 15 augusti 2016 att verksamheten vid skolan förändrats så att alla program förutom språkin introduktionsprogrammet flyttats till andra gymnasieskolor i kommunen. Skolinspektionen har följt upp och avslutat tillsynen vid Ross Tensta gymnasium under hösten 2016.

Bromma gymnasium besöktes den 25 och den 26 oktober 2016. Kungsholmen Västra gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 16 november 2016 och den 30 november 2016. Sankt Eriks gymnasium besöktes den 22 november och den 7 december. Skolinspektionen genomförde intervju med representanter för huvudmannen den 21 december 2016.

Detta beslut omfattar verksamheten vid Kungsholmens Västra gymnasium, avseende elever på handels- samt vård- och omsorgsprogrammet.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Extra anpassningar och särskilt stöd	Föreläggande	2017-05-03
2. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Enligt Skolinspektionens bedömning utreds inte elevernas behov av särskilt stöd. Detta medför att få elever får sitt stödbehov tillgodosett utifrån sina individuella behov. Skolinspektionen bedömer att det stöd som eleverna får i allt för stor utsträckning genomförs på gruppnivå, i form av fler lärare. Skolan har vid tiden för tillsynsbesöket inte utvärderat om detta sätt att möta elevernas behov av stöd gett avsedd effekt, och inte heller om enskilda elever behöver särskilt stöd på individnivå.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att senast den 3 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för eleven ska ha möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-9 och 11 §§ skollagen; Lgy 11, Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Utarbeta åtgärdsprogram för de elever som ska ges särskilt stöd (3 kap. 9 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Utred elevernas behov av särskilt stöd.
- Om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska rektorn säkerställa att eleven ges sådant stöd.
- Utarbeta åtgärdsprogram för de elever som ska ges särskilt stöd.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Kungsholmens Västra gymnasiums arbete med särskilt stöd. Skolan utreder inte om elever behöver särskilt stöd trots att extra anpassningar inte är tillräckliga för att nå godkänt på kurserna. Tillsynen visar att de flesta elever som övergått från Ross Tensta gymnasium har flera F på de kurser de avslutade på Ross Tensta, vilket innebär att det finns ett påtagligt behov av stöd hos dessa elever. Trots dessa behov framgår det av tillsynen att elever i behov av särskilt stöd ofta inte får sådant stöd. Sammantaget innebär bristen ett försvårande av förutsättningarna för berörda elever att nå målen för utbildningen. Trots att rektorerna upplever att de pedagogiska utredningarna från Ross Tensta gymnasium är bristfälliga, så har rektorerna inte sett till att nya utredningar om elevernas behov av individuellt särskilt stöd genomförts.

Av skollagen följer att en elevs behov av särskilt stöd måste utredas om extra anpassningar inte varit tillräckliga för att nå kunskapskraven eller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte kommer att räcka. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Åtgärdsprogram måste upprättas för elev som ska ges särskilt stöd. Av läroplanen följer att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver.

Av Stockholms kommuns slutredovisning den 15 augusti 2016 till Skolinspektionen, med anledning av påtalade brister vid Ross Tensta gymnasium, framgår att Ross Tensta gymnasium under våren 2016 gjort 220 pedagogiska utredningar, av sammanlagt 250 elever som flyttats till Kungsholmens Västra gymnasium, Bromma gymnasium och S:t Eriks gymnasium.

Rektorn för eleverna på handelsprogrammet ger i intervju exempel på elevernas tidigare betygsnivå. Till exempel hade 95 procent av eleverna som övergått från Ross Tensta gymnasium F i kursen matematik 1a när de kom till Kungsholmen Västra gymnasium. Rektorn uppger vidare att hälften av de 24 elever som övergått från Ross Tensta gymnasium behöver särskilt stöd. Även lärarna på handelsprogrammet uppger att eleverna från Ross Tensta behöver mycket stöd. Enligt lärarna behöver sju-åtta av dem enskild undervisning för att lyckas med sin utbildning. Enligt rektorn som ansvarar för vård- och omsorgsprogrammet behöver många elever på programmet särskilt stöd. Representanter för elevhälsan uppger i intervju att alla elever på

handelsprogrammet och samtliga i årskurs 3 på vård- och omsorgsprogrammet är i behov av särskilt stöd.

Enligt rektorerna har stödet till eleverna nästan uteslutande lagts på gruppnivå och på frivilliga insatser, såsom räknestuga. Enligt rektor på handelsprogrammet består det generella stödet idag främst av hög personaltäthet, många besök av rektor och elevhälsan, extra tid med elevhälsan och annan personal samt läxhjälp och en så kallad räknestuga. Rektorn för handelsprogrammet uppger att stödinsatserna på gruppnivå inte har utvärderats än. En utvärdering har inte planerats säger rektorn, men lägger till att han "inte blir förvånad om det har skett i mars". Rektorn uppger vidare att frivilliga insatser som läxhjälp och räknestuga inte utnyttjas alls av eleverna. Detta bekräftas av rektorn för vård- och omsorgsprogrammet samt av lärarna på handelsprogrammet.

Enligt rektorerna är de pedagogiska utredningarna som gjordes på Ross Tensta gymnasium generellt bristfälliga, vilket medförde att dessa inte kunde läggas till grund för ett beslut om särskilt stöd. I något fall kunde det enbart anges att mer utredning behövdes, enligt rektorerna. Vidare berättar rektorerna att de inte utrett vilka elever som behöver särskilt stöd på individuell nivå.

Elevhälsan uppger att man tagit del av utredningarna från Ross Tensta, men att alla inte var kompletta. Ibland står det bara att någon utredning inte har kunnat genomföras på grund av elevens frånvaro. De specialpedagoger som gjort utredningarna har inte känt till eleverna, vilket medför att utredningen inte blir så djuplodande.

Rektorn för handelsprogrammet uppger att inga elever på programmet har särskilt stöd eller åtgärdsprogram. Rektorn uppger vidare att det bara är rimligt att upprätta åtgärdsprogram om eleven har en möjlighet att nå E på kursen. Rektorn för vård- och omsorgsprogrammet säger att i synnerhet eleverna på handelsprogrammet har enorma behov, några behöver en personlig assistent. Hon berättar vidare att det finns elever som tackar nej till särskilt stöd, något som delvis kan handla om hur skolan erbjuder stöd. Enligt hennes bedömning har sju elever som tillhörde introduktionsprogrammets yrkesintroduktion och går vård- och omsorgskurser fått enskild undervisning. För dessa elever har dock inga åtgärdsprogram upprättats.

Lärarna på handelsprogrammet uppger att eleverna skulle behöva mycket mer stöd för att lyckas på alla lektioner. Det handlar särskilt om några elever med reducerat program. Enligt lärare på vård- och omsorgsprogrammet har enskilda lärare inte fått information om elevernas behov från de utredningar

som gjordes på Ross Tensta. Om man inte sitter i arbetslaget är det svårt att ta del av information kring eleverna, berättar lärarna. Det så kallade klassdokumentet, med förslag om extra anpassningar, fungerar enligt lärarna inte så bra eftersom mentorerna inte alltid fyller i vilka anpassningar som är aktuella. Lärare uppger vidare att en anmälan till elevhälsan om misstänkt behov av särskilt stöd, görs först om en elev har flera F-varningar. Stöd ges på så sätt att det är fler pedagoger i vissa klasser än vanligt samt genom att elever är uppdelade i mindre grupper beroende på deras kunskapsnivå. Elevhälsan uppger att de behöver vara dubbelt så många för att kunna tillgodose elevernas stödbehov. Vidare uppger elevhälsan att alla elever inte får det stöd som de har behov av på individnivå, det saknas tid och personal för det. Lärares anmälningar till elevhälsan handlar oftast om oro för elevernas mående och inte om stödbehov, enligt elevhälsan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Eftersom Kungsholmens Västra gymnasium inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Stockholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

Mårten Petersson
Beslutsfattare

Luca Nesi
Föredragande